

שש בהמות: פר ועגל ושעיר, איל וגדי וטלה. שמואל אמר: כנגד שש קרבנות: קיני זבים, קיני זבות, קיני יולדות, חטאות ואשמות, המנחות ועשירית האיפה. אמר רבי יוחנן: על ידי שהנדבה מרובה, ריבו לה שופרות הרבה.

אור לישירים

את כולן בשופר אחד, ריבו לה שופרות הרבה – לפיכך הוסיפו בשבילן הרבה שופרות, ותיקנו שישה שופרות. דעת רבי יוחנן אינה כדעת האמוראים לעיל המונים שישה דברים מיוחדים שכנגדם נתקנו ששת השופרות של נדבה. אך רבי יוחנן אינו מסביר למה תיקנו שישה שופרות דווקא ולא מספר אחר של שופרות.

בתוספתא שקלים גז, שנו: "שישה לנדבה". - כנגד מותר חטאות ואשמות ומותר קיני זבים וקיני זבות וקיני יולדות ומותר קורבן נזיר ומצורע.

שישה שופרות נמנו בתוספתא כאן: אחד למותר חטאות, אחד למותר אשמות, אחד למותר קיני זבים וזבות, אחד למותר קיני יולדות, אחד למותר קורבן נזיר, ואחד למותר קורבן מצורע.

למותר קיני זבים וזבות היה שופר אחד, משום שקיני זבים וזבות הם תמיד שווים, ובין כשהם עשירים ובין כשהם עניים מביאים שתי פרידות אחת לעולה ואחת לחטאת. ולמותר קיני יולדות היה שופר מיוחד, משום שיולדת כשהיא עשירה מביאה רק את חטאתה עוף.

שופר של עיקר הקינים (לא של מותר הקינים) שימש בין לזבים וזבות ובין ליולדות, מפני שאין יולדת עשירה נותנת דמי חטאתה לשם, שהרי הכהן מקריב משם אחת לחטאת ואחת לעולה, ואם ייתנו שתי עשירות דמי החטאת לשם, תקרב אחת מהן עולה. אבל במותר הקינים יולדות עניות ועשירות שוות, אלא שבענייה המותר הוא מעולה ומחטאת, ובעשירה הוא מחטאת בלבד, ולפיכך תיקנו למותר הקינים שני שופרות, אחד למותר קיני זבים וזבות ואחד למותר קיני יולדות ("תוספתא כפשוטה").

בבבלי מנחות קז,ב-קח,א אמרו: תנן התם: שישה לנדבה. - כנגד מי? -

אמר חזקיה: כנגד שישה בתי אבות הכהנים שתיקנו להם חכמים, שיהא שלום זה עם זה (כדי למנוע מריבה בין הכהנים). רבי יוחנן אמר: מתוך שהנדבה מרובה, תיקנו להם שופרות מרובים, כדי שלא יתעפשו המעות (אילו היו כל המעות ניתנות בשופר אחד, הן היו מתעפשות).

וזעירי אמר: כנגד פר ועגל, איל וכבש, גדי ושעיר (כנגד ששת מיני הבהמה הקרבים לעולה).

ובר פדא אמר: כנגד הפרים והאילים והכבשים והשעירים והמותרות והמעה (ארבעה מן השופרות נועדו לדמי פרים של חטאות

אל) **שישה בתי אבות** – שישה בתי אבות של הכהנים היו משמשים במקדש בכל שבוע בימות החול, ולפיכך תיקנו שישה שופרות, שופר לכל בית אב, וכשהיו צריכים להקריב עולות נדבה, היו קונים אותן מהדמים שבשופר שהיה בשביל בית האב שהיה משמש באותו היום, ועורותיהן היו ניתנים לכהנים של אותו בית אב (כל משמר מעשרים וארבעה משמרות הכהנים היה מתחלק לבתי אבות. כל בית אב היה עובד ביום אחד מימות השבוע. עולות נדבה היו קריבות בימי החול, אבל בשבת לא היו קריבות, ולכן תיקנו שופרות לנדבה רק כנגד ימי החול שבהם קריבות עולות נדבה).

בר פדיה (רבי יהודה בר פדיה בר פדיה (בר פדא), אמורא ארץ ישראלי בדור הראשון) **אמר: כנגד שש בהמות: פר – שור בן שתי שנים או בן שלוש שנים, ועגל – שור צעיר בן שנה, ושעיר – תיש בן שתי שנים, איל – כבש בן שתי שנים, וגדי – תיש צעיר בן שנה, וטלה – כבש צעיר בן שנה.** שישה אלה הם זכרים ממין הבהמה שקריבים לעולה, וכנגדם תיקנו שישה שופרות לנדבה, שופר לכל סוג בהמה, וכל מי שהיה מתנדב להביא בהמה לקורבן עולה היה נותן דמיה בשופר שהיה בשביל סוג הבהמה שנדב, ועולות הנדבה שהיו קריבות מהדמים שבשופרות היו באות מסוג הבהמה שמהשופר שהיה בשבילו היו קונים אותן (אין עולה מן הבהמה באה אלא מן הזכרים, ולכן תיקנו שופרות לנדבה רק כנגד בהמות זכרים שקריבים לעולה. לעולה הבאה מן העוף תיקנו שופר מיוחד, כמבואר במשנה לעיל).

שמואל (מגדולי אמוראי בכל בדור הראשון) **אמר: כנגד שישה קרבנות: קיני זבים, קיני זבות, קיני יולדות, חטאות ואשמות, המנחות ועשירית האיפה** – תיקנו שישה שופרות לנדבה כנגד שישה מיני קורבנות שמוותרם נופל לשופרות נדבה: שופר אחד היה למותר קיני זבים וזבות, שופר אחד היה למותר קיני יולדות, שופר אחד היה למותר חטאות, שופר אחד היה למותר אשמות, שופר אחד היה למותר מנחות (מנחת חוטא), ושופר אחד היה למותר עשירית האיפה (של כוהן גדול) (הנותר מדמים שהקדישו לכל הקורבנות האלה יש להשתמש בו לעולה. מותרות אלו נמנו במשנה לעיל פרק ב הלכה ה).

אמר רבי יוחנן (גדול אמוראי ארץ ישראל בדור השני): **על ידי שהנדבה מרובה** – בגלל שהמעות שהיו מביאים לצורך עולות נדבה היו מרובות, ולא היו יכולים לתת